

Hej Ungdomsmedlemmar!

Den tobaksfria dagen inföll i år på söndagen den 31 maj. Världshälsoorganisationen, WHO, har vikt denna dag för att uppmärksamma riskerna med tobaksbruk och för att peka på effektiva åtgärder som syftar till att minska konsumtionen av tobak.

Årets tema för den tobaksfria dagen handlade om att stoppa all illegal handel av tobaksvaror i enlighet med artikel 15 i ramkonventionen för tobakskontroll.

I Sverige är det sedan snart 20 år förbjudet att sälja eller på annat sätt lämna ut tobaksvaror till den som inte fyllt 18 år. Näringsidkare som lämnar ut tobaksvaror ska förvissa sig om att mottagaren uppnått 18 års ålder. På varje försäljningsställe för tobaksvaror ska det finnas en tydlig och klart synbar skylt med information om förbudet mot att sälja eller lämna ut sådana varor till den som inte har fyllt 18 år.

Är det inte lite konstigt att så många som 30-40 % av minderåriga rökare köper cigaretter själva? Bland elever i gymnasiet årskurs 2 som är under 18 år röker drygt var fjärde elev och i grundskolans årskurs 9 röker fler än var tionde elev.

Kommunerna kan undersöka om ett försäljningsställe har bra rutiner för ålderskontroll genom så kallade kontrollköp. Det innebär att en person som har fyllt 18 år och som ser ung ut testar om det går att handla tobak utan att visa legitimation.

Det är uppenbart att många näringsidkare bryter mot åldersgränsen vid försäljning av tobaksvaror, en förseelse som medför straffansvar. Anmäl misstänkta kiosker, tobaksaffärer, jourbutiker, mataffärer, närbutiker, bensinstationer m.m. till kommunen eller polisen. Eller kontakta VISIR så för vi saken vidare. Vi kan hindra att barn och ungdomar under 18 år börjar röka, skaffar sig rökvanor och, på sikt, riskerar liv och hälsa.

En tidig debutålder i tobaksbruk är förknippat med högre risker för framtida skadeverkningar. I flera av delstaterna i USA diskuteras att höja åldersgränsen för inköp av tobaksvaror till 21 år och på Hawaii har man beslutat att införa denna åldersgräns den 1 januari 2016.

Tioårsdagen för rökförbudet på restauranger och serveringar inomhus, som alltså trädde i kraft den 1 juni 2005, något av en milstolpe i den svenska tobakspolitiska historien men kanske en självklarhet för många av dagens unga, röntte stor massmedial uppmärksamhet. Jubileet öppnade också upp för livliga diskussioner om den fortsatta utvecklingen på rökområdet, särskilt frågan om rökfria uteserveringar, men även måldatumet, 2025, för ett rökfritt Sverige kom i fokus.

Tobacco Endgame – Rökfritt Sverige 2025: Socialdepartementet uppvaktades den 1 juni av ett tiotal organisationer, däribland VISIR, med namninsamlingslistor och krav på ett måldatum för utfasning av tobaksrökning i vårt land (läs mer om detta i tidningen). Vi vill att alla dagar ska vara rökfria och se en fortsatt förbättring av folkhälsan. I praktiken handlar målsättningen om att mindre än 5 % av befolkningen ska röka dagligen.

Vår folkhälsominister Gabriel Wikström verkar vara en klok ung man som ser positivt på detta krav.

Kolla vår hemsida och följ oss på Facebook! Glad sommar!

